

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla a soudkyň Mgr. Miroslavy Kašpírkové a Mgr. Jany Komínkové v právní věci **žalobce: A.M. , zastoupeného: Mgr. Petr Václavěk, advokát, se sídlem Opletalova 25, Praha, proti žalovanému: Ministerstvu vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného**

t a k t o :

- I. Žalovaný je povinen vydat rozhodnutí o žádosti žalobce o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem podnikání – účasti v právnické osobě podané dne 3. 6. 2011, ve lhůtě do 30-ti dnů od právní moci tohoto rozsudku.**
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 18.456 Kč, do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám zástupce žalobce Mgr. Petra Václavka, advokáta.**

O d ů v o d n ě n í

I. Vymezení věci

1. Žalobou podanou ke Krajskému soudu v Plzni se žalobce domáhal, aby byla žalovanému uložena povinnost rozhodnout o žádosti žalobce o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem podnikání – účasti v právnické osobě, podané k žalovanému dne 3.6.2011, a aby mu bylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení.

2. Žalobce podal k žalovanému dne 3.6.2011 žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem podnikání – účasti v právnické osobě.

3. O žádosti bylo poprvé žalovaným rozhodnuto prvostupňovým rozhodnutím ze dne 31.10.2012, čj. OAM-41821-74/DP-2011, kterým nebyla žalobci prodloužena platnost povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem podnikání – účasti v právnické osobě podle § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3 a v návaznosti na § 37 odst. 2 písm. b) s odkazem na § 56 odst. 1 písm. j) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (*dále jen „ZPC“ nebo „zákon o pobytu cizinců“*). Rozhodnutím Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců (dále jen „Komise“) ze dne 6.3.2013, čj. MV-138303-5/SO/sen-2012, bylo zamítnuto odvolání žalobce a uvedené prvostupňové rozhodnutí potvrzeno. Rozsudkem zdejšího krajského soudu ze dne 22.5.2013, čj. 57A 29/2013-202 bylo rozhodnutí Komise ze dne 6.3.2013 zrušeno a věc byla podle § 78 odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (*dále jen „s.ř.s.“*) vrácena Komisi k dalšímu řízení. Proti rozsudku ze dne 22.5.2013 byla podána Komisi kasační stížnost, která yla rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 30.1.2014, čj. 4 As 108/2013-69, zamítnuta.

4. Následně byla na základě žalobcem podané žaloby na ochranu proti nečinnosti rozsudkem zdejšího krajského soudu ze dne 29.11.2013, čj. 57A 89/2013-62, Komisi uložena povinnost vydat v soudem stanovené lhůtě rozhodnutí o odvolání žalobce podaném dne 9.11.2012 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31.10.2012. Kasační stížnost proti rozsudku ze dne 29.11.2013 byla rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 19.3.2014, čj. 2 Azs 11/2014 – 38, zamítnuta.

5. Komise o odvolání žalobce proti prvostupňovému rozhodnutí žalovaného ze dne 31.10.2012 rozhodla rozhodnutím ze dne 11.2.2014, čj. MV-138303-39/SO/sen-2012, kterým zrušila rozhodnutí žalovaného ze dne 31.10.2012.

6. Žalovaný vydal následně prvostupňové rozhodnutí ze dne 7.4.2014, čj. OAM – 41821-104/DP-2011. Odvolání žalobce proti tomuto rozhodnutí bylo zamítnuto a toto prvostupňové rozhodnutí potvrzeno rozhodnutím Komise ze dne 24.7.2014, čj. MV-73821-3/SO/sen-2014.

7. Rozsudkem zdejšího krajského soudu ze dne 23.9.2015, čj. 57 A 71/2014-97, bylo zrušeno rozhodnutí Komise ze dne 24.7.2014 a současně prvostupňové rozhodnutí žalovaného ze dne 7.4.2014 a věc byla vrácena Komisi k dalšímu řízení.

II. Důvody žaloby

8. Žalobce v žalobě uvedl, že je účastníkem řízení o žádosti o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu. Podání žaloby odůvodnil tím, že po té, kdy bylo zamítavé prvostupňové rozhodnutí žalované ze dne 7.4.2014 a rozhodnutí Komise ze dne 24.7.2014 zrušeno rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 23.9.2015, nebylo dosud o jeho žádosti rozhodnuto, ačkoliv je správní orgán podle § 71 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (*dále jen „správní řád“*) povinen vydat rozhodnutí bez zbytečného odkladu, nejpozději do 30 dnů.

Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 23.9.2015 je pravomocný a vykonatelný a žalovaný je vázán právním názorem v něm vyjádřeným.

9. Dne 18.12.2015 žalobce podal k nadřízenému správnímu orgánu žalovaného, tj. ke Komisi, návrh na provedení opatření proti nečinnosti žalovaného. V reakci na toto podání vydala Komise dne 18.1.2014 usnesení, kterým nevyhověla návrhu žalobce s odůvodněním, že podala proti rozsudku krajského soudu ze dne 23.9.2015 kasační stížnost a dne 13.11.2015 postoupila spisový materiál Nejvyššímu správnímu soudu. Žalobce předložil usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 2.12.2015, čj. 4 Azs 255/2015-35, kterým nebylo vyhověno návrhu Komise na přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

10. Dle žalobce předání spisového materiálu Nejvyššímu správnímu soudu (v situaci, kdy kasační stížnost podala Komise) nestaví zákonnou lhůtu pro vydání rozhodnutí. Navíc bylo v možnostech správního orgánu pořídit ze spisu kopie. S ohledem na to, že se návrh na provedení opatření proti nečinnosti minul účinkem, přistoupil žalobce k podání této žaloby.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

11. Žalovaný navrhol zamítnutí žaloby. Uvedl, že nebyl v daném případě nečinný, v jeho postupu nelze shledat ani nepřipustné či neodůvodněné průtahy a nedošlo proto k naplnění žalobní legitimace dle § 79 s.ř.s. Toto ustanovení předpokládá bezvýsledné vyčerpání prostředků, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k ochraně proti nečinnosti správního orgánu. Jak vyplývá z podané žaloby, žalobce sice podal návrh na provedení opatření proti nečinnosti ve smyslu § 80 odst. 3 správního řádu, avšak tomuto návrhu nebylo nadřízeným správním orgánem vyhověno z důvodu podání kasační stížnosti a postoupení spisového materiálu Nejvyššímu správnímu soudu. Tím je dán důvod pro odmítnutí žaloby jako nepřipustné dle § 46 odst. 1 písm. d) s.ř.s., neboť žalobce nevyčerpal řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem [§ 68 písm. a) s. ř. s.]. Žalovaný odkázal na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. rozsudek ze dne 18.10.2007, čj. 7 Ans 1/2007-100.

12. Správní spis nebyl dosud žalovanému nadřízeným správním orgánem k dalšímu řízení vrácen, byl předložen Nejvyššímu správnímu soudu ke kasační stížnosti jím podané. Žalovaný nesouhlasil s požadavkem žalobce na náhradu nákladů řízení a navrhol náhradu nákladů řízení nepřiznat v souladu § 60 odst. 7 s.ř.s..

IV. Replika žalobce

13. Žalobce vyjádřil přesvědčení, že je žaloba důvodná. Uvedl, že není pravdou, že by předpokladem pro podání žaloby na ochranu proti nečinnosti bylo vyhovění návrhu na provedení opatření proti nečinnosti. Pokud by tomu tak bylo, nebylo by možné žalobou na ochranu proti nečinnosti brojit proti jednání správního orgánu „posvěceného“ nesprávným právním závěrem nadřízeného správního orgánu. Žalobci by tak byla fakticky odepřena možnost brojit proti nečinnosti soudní cestou. Žalobce si byl vědom toho, že důvodem nečinnosti má být podání kasační stížnosti Komise proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 23.9.2015. Právě proto, že s tvrzením Komise v tom smyslu, že lhůty pro vydání

rozhodnutí neběží, nesouhlasí, přistoupil k podání předmětné žaloby na ochranu proti nečinnosti.

14. K důvodu, pro který má být řízení „přerušeno“ se žalobce vyjádřil v žalobě. Na podporu své argumentace odkázal na závěr Městského soudu v Praze prezentovaný v usnesení ze dne 27.1.2016, čj. 3A 145/2015-25: „...*Při souběžné důsledné aplikaci právního názoru vysloveného v citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29.6.2005, čj. 6 Ans 1/2004-70) a izolované, formalistické a legalistické interpretaci citovaného ustanovení správního řádu by se účastník řízení ocitl v nezdolatelné pasti, kdy by neměl žádný účinný prostředek obrany proti nečinnosti správních orgánů v odvolacím řízení za situace, kdy správní orgán rezignuje na svou zákonnou povinnost předložit spis odvolacímu orgánu... Ostatně jiný výklad by vedl jen k tomu, že nepořádky uvnitř veřejné správy budou přičítány k tíži účastníka řízení, aniž by se jim mohl účinně bránit.*“. Má-li tedy být omluvou žalovaného skutečnost, že mu nebyl nadřízeným správním orgánem předán spisový materiál, nemůže tato argumentace obstát, neboť v opačném případě by žalobce neměl možnost proti nečinnosti úspěšně brojit.

V. Vyjádření účastníků při jednání soudu

15. O věci samé rozhodl soud k návrhu žalobce po provedeném jednání, kterého se zúčastnil zástupce žalobce. Žalovaný svoji neúčast omluvil a souhlasil, aby soud jednal bez jeho přítomnosti. Soud tedy jednal ve smyslu § 49 odst. 3 s.ř.s. bez přítomnosti žalovaného. Vycházel přitom z obsahu soudního spisu a správního spisu. Při jednání setrval zástupce žalobce na dosavadní argumentaci žalobce.

Posouzení věci krajským soudem

16. O žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu rozhodoval krajský soud podle § 81 odst. 1 s.ř.s. na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí. V daném případě rozhodoval krajský soud za situace, kdy nebylo o žádosti žalobce o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem podnikání – účasti v právnické osobě ze dne 3.6.2011 žalovaným rozhodnuto. Dále krajský soud zjistil, že byl Nejvyšším správním soudem v řízení o kasační stížnosti proti zrušujícímu rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 23.9.2015, čj. 57 A 71/2014-97, zamítnut návrh Komise na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

17. Nejprve se soud zabýval žalovaným zpochybňovanou aktivní legitimací žalobce k podání této žaloby na ochranu před nečinností žalovaného. Vycházel při tom z ustanovení § 79 odst. 1 věta první s.ř.s., podle něhož *ten, kdo bezvýsledně vyčerpá prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může se žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení.*

18. V daném případě žalobce vyčerpá prostředek, který správní řád platný pro dané správní řízení stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu tím, že podáním ze dne 18.12.2015 adresovaným Komisi požadoval, aby bylo provedeno opatření proti

nečinnosti v řízení o jeho žádosti ze dne 3.6.2011. Je-li v ustanovení § 79 odst. 1 s.ř.s. stanoveno, že je nutno, aby prostředky k ochraně proti nečinnosti byly vyčerpány *bezvýsledně*, pak je již z pouhého jazykového výkladu tohoto ustanovení zřejmé, že měl zákonodárce na mysli nutnost uplatnit ve správním řízení u správního orgánu nadřízeného nečinnému správnímu orgánu opatření proti nečinnosti, tedy upozornit nadřízený správní orgán na nečinnost prvostupňového správního orgánu ve věci účastníka řízení. Uvedený závěr je opřen rovněž o ustanovení § 80 odst. 1 správního řádu, podle něhož *nevydá-li správní orgán rozhodnutí ve věci v zákonné lhůtě, nadřízený správní orgán učiní z moci úřední opatření proti nečinnosti, jakmile se o tom dozví*. Z citovaného ustanovení je zřejmé, za jakých podmínek nadřízený správní orgán učiní opatření proti nečinnosti prvostupňového správního orgánu, a to *nevydá-li správní orgán rozhodnutí ve věci v zákonné lhůtě*. Na nadřízeném správním orgánu proto je, aby posoudil, zda je pravdivé tvrzení účastníka řízení, že jemu podřízený správní orgán nevydal rozhodnutí ve věci v zákonné lhůtě a je tak nečinný. Lhůty pro vydání rozhodnutí jsou stanoveny v § 71 správního řádu, kde je v odst. 1 stanoveno, že *správní orgán je povinen vydat rozhodnutí bez zbytečného odkladu*. Dle odst. 3 tohoto ustanovení *pokud nelze rozhodnutí vydat bezodkladně, je správní orgán povinen vydat rozhodnutí nejpozději do 30 dnů od zahájení řízení*. K takto stanovené lhůtě se připočítává doba až 30 dnů, jsou-li splněny podmínky stanovené pod písm. a) a b) tohoto odstavce. V daném případě Komise jako žalovanému nadřízený správní orgán usnesením ze dne 18.1.2016, čj. MV-187338-2/SO-2015, rozhodla: „*Návrhu na provedení opatření proti nečinnosti správního orgánu ve věci řízení o žádosti o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky pana (žalobce), čj. OAM-41821/DP-2011 se nevyhovuje*.“ Nutno je zdůraznit, že Komise rozhodla, není podstatné, že žalobci nevyhověla a nestanovila žalovanému lhůtu pro vydání rozhodnutí o žádosti žalobce ze dne 3.6.2011. Prostředek ochrany proti nečinnosti správního orgánu tak byl žalobcem vyčerpán, a to vzhledem k nestanovení lhůty pro vydání prvostupňového rozhodnutí *bezvýsledně*. Žalobce proto byl ve smyslu § 79 odst. 1 správního řádu aktivně legitimován k podání žaloby na ochranu proti nečinnosti žalovaného.

19. Jak již bylo výše uvedeno, zdejší krajský soud rozhodoval o žalobě na ochranu proti nečinnosti podané žalobcem již dříve, a to rozsudkem ze dne 29.11.2013, čj. 57A 89/2013-62, jímž žalované Komisi uložil povinnost vydat v soudem stanovené lhůtě rozhodnutí o odvolání žalobce podaném proti prvostupňovému rozhodnutí ze dne 31.10.2012. Kasační stížnost proti tomuto rozsudku byla rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 19.3.2014, čj. 2 Azs 11/2014–38, zamítnuta. I když se v tehdy posuzovaném případě jednalo o situaci, kdy byla jako nečinná označena Komise, která přerušila řízení o odvolání, neboť podala kasační stížnosti proti rozsudku krajského soudu ze dne 29.11.2013, nemá soud v daném případě, kdy je žalovaným prvostupňový správní orgán, který namítá nemožnost rozhodnutí o žádosti žalobce rovněž z důvodu podání kasační stížnosti Komisí proti rozsudku krajského soudu ze dne 23.9.2015, důvod se odchýlit od závěrů dříve učiněných, se kterými se Nejvyšší správní soud ztotožnil.

20. V daném případě je žalovaným jako prvostupňovým správním orgánem namítána nemožnost rozhodnout o žádosti žalobce ze dne 3.6.2011 proto, že byla odvolacím správním orgánem, Komisí, podána kasační stížnost proti rozsudku krajského soudu ze dne 23.9.2015

ve věci uvedené žádosti žalobce a podklady pro nové prvostupňové rozhodnutí žalovaného byly předloženy Nejvyššímu správnímu soudu.

21. Otázkou, zda je podání kasační stížnosti proti rozsudku krajského soudu překážkou dalšího správního řízení, resp., zda je podání kasační stížnosti součástí řádného postupu správního orgánu vylučujícího nové rozhodnutí ve věci, se zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu a v usnesení ze dne 24.4.2007, čj. 2Ans 3/2006-49 (dostupné na www.nssoud.cz) dospěl k závěru: „**I.** Zruší-li krajský soud rozhodnutí správního orgánu, je povinností správního orgánu pokračovat v řízení a řídit se přitom závazným právním názorem vyjádřeným v pravomocném soudním rozhodnutí, bez ohledu na to, zda je ve věci podána kasační stížnost. **II.** I správní orgán může navrhnout při podání kasační stížnosti, aby jí byl přiznán odkladný účinek, a to ze stejných důvodů jako žalobce (§ 73 odst. 2 a 4, § 107 s. ř. s.). Samotné podání kasační stížnosti, není-li ze zákona spojeno s odkladným účinkem či nebyl-li vysloven soudním rozhodnutím, nemá však na plnění povinností správním orgánem žádný vliv. **III.** Nerespektuje-li správní orgán pravomocné soudní rozhodnutí a nepokračuje řádně v řízení, může se dle okolností jednat o nečinnost, proti níž se lze bránit podáním žaloby dle ustanovení § 79 a násl. s. ř. s.“

22. Rozšířený senát v citovaném usnesení uvedl: „Pro soudní řízení ve správním soudnictví je charakteristické, že správní orgány mají postavení žalovaného, tedy účastníka řízení. Jejich vlastní úkon (zde podání kasační stížnosti) nelze chápat jako vlastní výkon pravomoci ve správním řízení, tedy aktivní činnost orgánu směřující k rozhodnutí o právech či povinnostech jeho účastníků, nýbrž jako uplatnění procesních práv účastníka v soudním řízení vůči soudu s předpokládanými účinky, stejně jako by takový úkon učinil kterýkoliv jiný účastník řízení. To vše v ústavním rámci daném čl. 37 odst. 3 Listiny základních práv a svobod, tedy v prostředí rovného postavení všech účastníků řízení bez rozdílu. Ve správním soudnictví (§ 54 odst. 5 s. ř. s.) rozsudek krajského soudu nabývá právní moci doručením a podle odst. 6 téhož ustanovení je výrok pravomocného rozsudku závazný pro všechny účastníky, osoby na řízení zúčastněné, a pro orgány veřejné moci. Podle odst. 7 téhož ustanovení se stane rozsudek vykonatelným, jakmile uplyne lhůta k plnění, kterou soud ve výroku stanovil, a není-li vyslovena povinnost k plnění, nebo není-li stanovena lhůta k plnění, jeho právní moci.“

23. „Institut právní moci není vlastní jen soudnímu řízení správnímu, ale všem dalším oblastem, kde dochází k vydávání aktů státní moci, kterými je autoritativně rozhodováno o právech a povinnostech fyzických nebo právnických osob. Jde o důležitou vlastnost rozhodnutí znamenající jeho nezměnitelnost (formální právní moc) a závaznost (materiální právní moc). Na jedné straně vyjadřuje vůli státu vyřešit konečně určitou věc, vedle toho pak i zákaz dále jednat o téže věci v rámci téhož procesu. Jde o významnou záruku právní jistoty nejen pro účastníky řízení a jejich práva a svobody, ale i pro celou společnost. Musí být respektováno všemi státními orgány i osobami, věc je rozřešena konečně a závazně. Rozhodnutí je zásadně nezměnitelné, pokud proti němu není připuštěn řádný opravný prostředek, jehož podání v teorii i praxi tradičně bývá spojeno s odkladem vykonatelnosti napadeného rozhodnutí, zpravidla do doby, než je o opravném prostředku rozhodnuto. Nezměnitelnost neznamená nedotknutelnost jakéhokoliv rozhodnutí vůbec, nicméně průlom do pravomocného rozhodnutí je možný jen výjimečně cestou mimořádného opravného

prostředku. Je tomu tak stejně ve všech soudních procesních řádech, které upravují mimořádné opravné prostředky (srovnej např. úpravu dovolání v civilním i trestním soudním řízení, v tom nadto ještě stížnost pro porušení zákona), kde lze vysledovat velmi omezené zákonné důvody, přísné procesní náležitosti, krátké lhůty pro podání, soustředění k nejvyšším soudním instancím, apod. V praxi tak bývá změněn jen nepatrný zlomek pravomocných rozhodnutí. Nejinak je tomu i u kasační stížnosti. Ta, ač její důvody nejsou vymezeny natolik úzce, nepřestává být opravným prostředkem mimořádným, majícím všechny atributy jak „příbuzné“ prostředky v ostatních procesních řádech. Mimořádnost tohoto prostředku je zde odůvodněna zvláštní povahou správního soudnictví, kde (na rozdíl od obecného soudnictví) věc před případným předložením soudu nejprve prochází zpravidla dvěma stupni správního řízení, v němž je dostatečný prostor pro vyřešení jak skutkových, tak i právních otázek případu. Posouzení, zda správní orgány učinily v tomto směru vše zákonným způsobem, je větší soudního přezkumu, a to v jediné soudní instanci.“

24. *„V řízení podle hlavy druhé dílu prvního soudního řádu správního rozhoduje-li soud o žalobě rozsudkem, přichází v úvahu rozhodnutí podle § 76 nebo 78, a to zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení žalovanému, vyslovení nicotnosti správního rozhodnutí (příčemž v těchto případech je v dalším řízení správní orgán vázán v rozsudku vysloveným právním názorem), nebo zamítnutí žaloby. Doručením rozsudku účastníkům tento nabývá právní moci a vzhledem k tomu, že ani v případě zrušení správního rozhodnutí nestanovuje soud výrokem rozsudku nějakou povinnost a lhůtu k plnění, stává se tím obvykle i vykonatelným. Výrazem shora popsané procesní rovnosti žalobce (fyzické nebo právnické osoby) a žalovaného (správního orgánu) je právo obou obrátit se v případě nesouhlasu s výsledky soudního přezkumu provedeného krajským soudem na Nejvyšší správní soud s kasační stížností, to však v žádném případě samo o sobě nemůže znamenat, že procesy navazující zpravidla na pravomocné rozhodnutí krajského soudu, tedy podle okolností buď výkon rozhodnutí správního orgánu (v případě zamítnutí žaloby) nebo pokračování ve správním řízení dle pokynů vyslovených v soudním rozhodnutí (v případě kasačního rozhodnutí), ustanou až do rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti. Takový účinek podání kasační stížnosti nemá a mít ani nemůže a i zde se nabízí srovnání s účinky jiných mimořádných prostředků, které nebrání (v případě dobrovolného nepodrobení se výroku pravomocného rozhodnutí a povinností z něj vyplývajícím) zahájení a provedení výkonu rozhodnutí. Rozsudek krajského soudu totiž nelze ve správním soudnictví napadnout opravným prostředkem, který by byl ex lege spojen s odkladným účinkem. Výjimkou, zásadně potvrzující toto pravidlo, je, s ohledem na zvláštní povahu věci, úprava kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany (dříve azylu), kde zákon spojuje její podání přímo s odkladným účinkem (srovnej k tomu ustanovení § 32 odst. 5 zákona č. 325/1999 Sb., v platném znění).“*

25. *„Podání kasační stížnosti proto nemůže bránit správnímu orgánu v pokračování ve správním řízení; není úkonem tohoto řízení, které se rozhodnutím soudu znovu dostalo do stadia před vydáním konečného (případně dokonce prvostupňového) rozhodnutí, jež by odůvodnilo neprovádění řádných procesních úkonů či bránilo vydání nového rozhodnutí správním orgánem v mezích právního názoru vysloveného v kasačním rozhodnutí krajského soudu. Tak jako účastník správního řízení nemůže podáním kasační stížnosti vyloučit účinky právní moci a vykonatelnosti rozhodnutí, nemůže tak učinit ani správní orgán svou kasační stížností směřující proti rozsudku zrušujícímu. Zruší-li tedy krajský soud rozhodnutí správního*

orgánu, je povinností správního orgánu pokračovat v řízení a řídit se přitom závazným právním názorem vyjádřeným v pravomocném soudním rozhodnutí, bez ohledu na to, zda je ve věci podána kasační stížnost, v níž správní orgán polemizuje s vysloveným právním názorem. Nerespektuje-li správní orgán pravomocné soudní rozhodnutí a nepokračuje řádně v řízení, může se dle okolností jednat o nečinnost, proti níž se lze bránit podáním žaloby dle ustanovení § 79 a násl. s. ř. s.“

26. Rozšířený senát vážil i argumentaci poukazující na stav, který může nastat vydáním nového správního rozhodnutí před rozhodnutím o kasační stížnosti a k situaci, kdy by Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu, jímž bylo správní rozhodnutí zrušeno, uvedl: *„V tu chvíli se věc dostane do stadia nového posuzování žaloby krajským soudem, který vázán právním názorem kasačního soudu (§ 110 odst. 3 s. ř. s.) rozhodnutí „obživne“, aniž by důsledkem nového rozhodnutí krajského soudu bylo současně zrušení v mezidobí případně vydaného dalšího správního rozhodnutí. Vedle sebe tu tak mohou být dvě odlišná či dokonce opačná správní rozhodnutí o téže věci. Při odhlédnutí od situace, že i nové rozhodnutí krajského soudu může být napadeno kasační stížností, stejně tak jako nové správní rozhodnutí další žalobou, následně rozsudek krajského soudu také kasační stížností, jde jistě o výsledek nežádoucí a procesními instituty příslušných správních procesních předpisů obtížně řešitelný. ... Řešením však není označení kasační stížnosti za součást řádného procesního postupu správního orgánu ve správním řízení, byť jejím podáním správní orgán zpochybňuje závazný právní názor soudu; ostatně je obtížně představitelné, že by stejný význam mohl být přiznán i kasační stížnosti podané žalobcem či osobou na řízení zúčastněnou. Vyloučeným řešením je nerespektování zákonných důsledků kasační stížnosti, s níž odkladný účinek spojen není.“*

27. *„I zde je však možno vážit přiznání odkladného účinku kasační stížnosti k žádosti podávané zřejmě žalovaným - § 107 věta za středníkem. Nejvyšší správní soud, který je oprávněn tak učinit, přitom postupuje přiměřeně podle § 73 odst. 2, 4 s. ř. s. Nerozhodné je, že ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s., přiznává oprávnění podat návrh pouze žalobci, neboť ustanovení § 107 je vztahuje ke každému stěžovateli, tedy i k žalovanému. Jiný závěr by také odporoval logice, že podat návrh na přiznání odkladného účinku může ten, kdo vyvolal soudní řízení svým návrhem směřujícím proti nějakému rozhodnutí, jehož výkon by mohl mít zákonem předpokládané negativní účinky. Také správní orgán tedy může navrhnout při podání kasační stížnosti, aby jí byl přiznán odkladný účinek, a to ze stejných důvodů jako žalobce (§ 73 odst. 2 a 4, § 107 s. ř. s.). Přiměřeným užitím § 73 odst. 2, 4 s. ř. s. v kasačním řízení je v první řadě třeba rozumět, že stěžovatel se může domáhat odkladného účinku poukazem na stejné zákonné podmínky jako žalobce. Možnost přiznání odkladného účinku je ovšem podmíněna jejich naplněním. K nim patří mezi jiným i nenahraditelná újma, která by byla spojena s realizací napadeného rozhodnutí. Přesto, že soudní řád správní při rozhodování Nejvyššího správního soudu o odkladném účinku vyloučil z přiměřeného užití ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s., bude výklad přiznání odkladného účinku kasační stížnosti mířit stejným směrem, ovšem ve vztahu k soudnímu rozhodnutí. Pokud bylo správní rozhodnutí krajským soudem zrušeno a věc mu vrácena k dalšímu řízení, pak přiznání odkladného účinku v sobě nese pouze to, že není realizován rozsudek krajského soudu, tedy, že správní orgán není oprávněn, ani povinen v řízení pokračovat a ve věci znovu rozhodnout. Zamezit důsledkům zrušujícího rozhodnutí krajského soudu po dobu kasačního řízení lze podle soudního řádu správního pouze cestou*

přiznání odkladného účinku. Předpokladem však je podání návrhu na jeho přiznání stěžovatelem, a to návrhu odůvodněného negativními důsledky výkonu rozhodnutí krajského soudu, které Nejvyšší správní soud v každém konkrétním případě uváží ve vztahu k zákonným podmínkám. Ty, ač stanoveny shodně pro všechny stěžovatele (žalobce, osobu zúčastněnou na řízení, žalovaného), budou zjevně opřeny o jiné skutkové okolnosti podle toho, která z procesních stran je uplatní. S ohledem na postavení správního orgánu v systému veřejné správy bude přiznání odkladného účinku kasační stížnosti k jeho žádosti vyhrazeno zpravidla ojedinělým případům, které zákon opisuje slovy o nenahraditelné újmě.“

28. Uvedenou argumentaci rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu je vhodné doplnit argumentací Nejvyššího správního soudu uvedenou v rozsudku ze dne 19.3.2014, čj. 2 Azs 11/2014–38, kterým byla zamítnuta kasační stížnost proti rozsudku zdejšího krajského soudu ze dne 29.11.2013, čj. 57A 89/2013-62, cit.: „*Nejvyšší správní soud si je samozřejmě vědom eventuálních nežádoucích následků, které by mohly v posuzované věci nastat, pokud by Nejvyšší správní soud na základě kasační stížnosti podané stěžovatelkou proti prvnímu rozsudku, zrušil tento rozsudek krajského soudu, kterým bylo zrušeno předchozí rozhodnutí stěžovatelky ve věci. Ovšem ani riziko, že tato situace nastane, nemůže mít vliv na závaznost zrušujícího rozsudku krajského soudu pro stěžovatelku (§ 54 odst. 6 a § 78 odst. 5 s. ř. s.) a její povinnost vyřídit věc bez zbytečných průtahů (§ 6 odst. 1 správního řádu). Jinými slovy, i v posuzované věci se podle Nejvyššího správního soudu uplatní právní názor vyslovený rozšířeným senátem, že podání kasační stížnosti proti pravomocnému rozsudku krajského soudu, kterým bylo zrušeno původní správní rozhodnutí, nezbavuje správní orgán povinnosti pokračovat v dalším řízení a řídit se přitom právním názorem vysloveným krajským soudem ve zrušujícím rozsudku.“*

29. Zdejší krajský soud **zrušil rozsudkem ze dne 23.9.2015, čj. 57 A 71/2014-97, rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 24.7.2014, čj. MV-73821-3/SO/sen-2014**, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí žalovaného ze dne 7.4.2014, čj. OAM-41821-104/DP-2011, jímž byla zamítnuta žádost žalobce o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem podnikání – účast v právnické osobě podle § 44a odst. 3 s odkazem na § 35 odst. 3, na § 37 odst. 2 písm. b) a na § 56 odst. 1 písm. j) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (*dále jen „ZPC“ nebo „zákon o pobytu cizinců“*), a zrušil **i prvostupňové rozhodnutí ze dne 7.4.2014, čj. OAM-41821-104/DP-2011** a věc vrátil Komisi k dalšímu řízení. Věc tak bylo vrácena do stádia prvostupňového správního řízení, kdy byla žalobcem podána žádost ze dne 3.6.2011, o které má být žalovanou jako prvostupňovým správním orgánem rozhodnuto, a to tak, že je správní orgán ve smyslu § 78 odst. 5 s.ř.s. vázán právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku. Proti zrušujícímu rozsudku krajského soudu byla Komisí podána kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu. Kasační stížnosti nebyl přiznán odkladný účinek. Je proto povinností žalovaného ve správním řízení rozhodnout o žádosti žalobce ze dne 3.6.2011 ve lhůtě stanovené v § 71 správního řádu, tj. ve lhůtě do 30 dnů, jejíž počátek byl soudem stanoven od právní moci tohoto rozsudku.

30. Žalobu shledal krajský soud důvodnou, proto uložil žalovanému správnímu orgánu ve smyslu § 81 odst. 2 s.ř.s. povinnost vydat rozhodnutí o žádosti žalobce ze dne 3.6.2011 ve lhůtě do 30-ti dnů od právní moci rozsudku.

Náklady řízení

31. Žalobce měl ve věci plný úspěch, proto mu soud přiznal podle § 60 odst. 1 s.ř.s. právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Náklady řízení spočívají v zaplaceném soudním poplatku a odměně advokáta, která se ve správním soudnictví stanoví podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen advokátní tarif). Zástupce žalobce, advokát, je plátcem daně z přidané hodnoty, proto se částka odměny zvyšuje o částku odpovídající této dani vypočtenou podle zákona č. 235/2004 Sb. za použití sazby DPH platné v okamžiku rozhodnutí soudu.

32. Sazba za jeden úkon právní služby ve věcech žalob projednávaných podle soudního řádu správního činí podle § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 advokátního tarifu 3.100 Kč a podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu má advokát za jeden úkon právní služby nárok na paušální částku 300 Kč. Sazba DPH činí 21 %.

33. Odměna advokáta sestává ze 4 úkonů právní služby, a to za jeden úkon (převzetí a příprava věci) podle § 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu, dva úkony (podání žaloby a repliky) podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu a jeden úkon (účast na jednání soudu dne 5.4.2016) podle § 11 odst. 1 písm. g) advokátního tarifu, tj. včetně paušální částky za čtyři úkony právní služby 13.600 Kč. DPH z této částky činí 2.856 Kč. Odměna advokáta tak činí 16.456 Kč. K odměně advokáta bylo připočteno 2.000 Kč za zaplacený soudní poplatek podle položky 18, bod 2. písm. d) Sazebníku poplatků, přílohy zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. **Náklady řízení tak činí 18.456 Kč.** K plnění byla podle § 64 s.ř.s. k § 160 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb. s ohledem na technické možnosti žalovaného správního orgánu stanovena třicetidenní lhůta, platební místo bylo podle § 64 s.ř.s. k § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb. stanoveno k rukám advokáta žalobce.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.
(§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.)

V Plzni dne 5. dubna 2016

Mgr. Alexandr Krysl, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: Lenka Kovandová